

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 318/2019
10.04.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Милунке Цветковић, Мирољуба Томића и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Владимира Пудара, поднетом против правноснажних решења Основног јавног тужиоца у Младеновцу КТ.бр.484/17 од 13.12.2018. године и Основног суда у Младеновцу Кв.бр.6/19 од 08.01.2019. године, у седници већа одржаној дана 10.04.2019. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Владимира Пудара, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Основног јавног тужиоца у Младеновцу КТ.бр.484/17 од 13.12.2018. године и Основног суда у Младеновцу Кв.бр.6/19 од 08.01.2019. године и предмет враћа Основном јавном тужиоцу у Младеновцу на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Основног јавног тужиоца у Младеновцу КТ.бр.484/17 од 13.12.2018. године одређена је исплата накнаде и награде изабраном браниоцу окривљеног АА - адвокату Владимиру Пудару за одбрану окривљеног у укупном износу од 32.170,00 динара, а према трошковнику који је поднео дана 09.11.2018. године, те је наложено рачуноводству Основног јавног тужилаштва у Младеновцу да изврши означену исплату, док је преко досуђеног износа поднети захтев за исплату трошкова одбијен као неоснован.

Решењем Основног суда у Младеновцу Кв.бр.6/19 од 08.01.2019. године преиначено је решење Основног јавног тужиоца у Младеновцу КТ.бр.484/17 од

13.12.2018. године, тако што је браниоцу окривљеног АА - адвокату Владимиру Пудару досуђено на име накнаде трошкова кривичног поступка, поред већ досуђеног износа од 32.170,00 динара, и износ од 16.500,00 динара на терет буџетских средстава, те је наложено рачуноводству Основног јавног тужилаштва у Младеновцу да наведени новчани износ уплати адвокату Владимиру Пудару у законском року.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Владимир Пудар, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези чланова 261. став 2. тачка 7) и 265. став 1. ЗКП, члана 9. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и члана 23. став 2. Правилника о накнади трошкова у судским поступцима, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијана решења и окривљеном, поред досуђених 48.670,00 динара, призна и трошкове на име накнаде за доласке браниоца сопственим превозом на два рочишта на релацији Нови Сад-Младеновац-Нови Сад у износу од још 23.766,00 динара, као и трошкове на име награде браниоцу за састав жалбе од 24.12.2018. године у износу од 16.500,00 динара и за састав захтева за заштиту законитости у износу од 33.000,00 динара, а што све укупно износи 121.936,00 динара или да укине побијана решења и предмет врати Основном јавном тужиоцу у Младеновцу на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву указује да је побијаним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе чланова 261. став 2. тачка 7) и 265. став 1. ЗКП у вези члана 9. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и члана 23. став 2. Правилника о накнади трошкова у судским поступцима.

Наиме, из списка предмета произилази да је правноснажним решењем Основног јавног тужиоца у Младеновцу КТ.бр.484/17 од 25.10.2018. године, на основу члана 284. став 1. тачка 1) ЗКП, одбачена кривична пријава ПУ за Град

Београд УКП Одељење за сузбијање привредног криминалитета КУ-8616/17 од 24.05.2017. године, која је поднета против окривљеног АА због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 1. КЗ учињеног на штету ПД „ББ“ ДОО ..., јер пријављено дело није кривично дело за које се гони по службеној дужности. Након тога, окривљени је преко браниоца - адвоката Владимира Пудара дана 09.11.2018. године поднео захтев за накнаду трошкова кривичног поступка у укупном износу од 55.963,00 динара, у којем је определио трошкове који се односе на награду и нужне издатке браниоца, а, између осталог, определио је и трошкове на име нужних издатака браниоца за превоз сопственим возилом на релацији Нови Сад-Младеновац-Нови Сад у висини од 30% од цене најквалитетнијег бензина по пређеном километру и то за два доласка пред Основно јавно тужилаштво у Младеновцу дана 05.09.2018. године и дана 24.10.2018. године, а све у складу са важећом Адвокатском тарифом.

Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова поступка Основни јавни тужилац у Младеновцу је побијаним првостепеним решењем исти делимично усвојио, те је изабраном браниоцу окривљеног АА - адвокату Владимиру Пудару одредио исплату накнаде и награде за одбрану окривљеног у укупном износу од 32.170,00 динара и наложио је рачуноводству ОЈТ у Младеновцу да изврши означену исплату, док је поднети захтев у преосталом делу одбијен као неоснован, при чему је у образложењу првостепеног решења детаљно наведено за које процесне радње на име одбране окривљеног браниоцу припада награда и у којим износима у складу са важећом Адвокатском тарифом према висини запрећене казне за пријављено кривично дело против окривљеног, као и који нужни издаци припадају браниоцу, а детаљно је наведено и који трошкови нису досуђени и из којих разлога.

Основни суд у Младеновцу као другостепени орган је, одлучујући о жалби браниоца окривљеног изјављеној против првостепеног решења, а у којој су поред непризнатих трошкова кривичног поступка захтевани и трошкови на име награде браниоцу за састављање жалбе од 24.12.2018. године, преиначио првостепено решење, те браниоцу окривљеног досудио на име накнаде трошкова кривичног поступка, поред већ досуђеног износа од 32.170,00 динара, и износ од 16.500,00 динара на име награде браниоцу за састављање жалбе од 23.11.2018. године, наводећи при томе да је првостепеним решењем правилно одмерен и досуђен износ трошкова за превоз браниоца окривљеног, као и да су правилно примење одредбе Правилника о накнади трошкова у судским поступцима.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је одредбом става 2. тачка 7) истог члана, између осталог,

прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП је прописано да кад се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Одредбом члана 2. став 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/2012 од 24.12.2012. године) (у даљем тексту: Адвокатска тарифа) прописано је да су странка или надлежни орган, дужни да адвокату плате и награду и накнаду трошкова, док је чланом 8. исте Тарифе прописано да адвокату припада накнада за стварне трошкове који су били потребни за обављање поверених му послова. Одредбом члана 9. исте Тарифе, између осталог, прописано је да за обављање послова изван седишта адвокатске канцеларије, адвокату припада накнада за превоз и то за превоз сопственим возилом у висини од 30% од цене најквалитетнијег бензина по пређеном километру.

Одредбом члана 23. став 1. Правилника о накнади трошкова у судским поступцима („Службени гласник РС“ број 9/2016 од 05.02.2016. године, број 62/2016 од 13.07.2016. године) прописано је да накнада за нужне издатке који припадају браниоцу, пуномоћницима оштећених као тужилаца, постављеним пуномоћницима посебно осетљивих сведока у кривичном поступку, пуномоћницима странака у парничном поступку, пуномоћницима оштећених у кривичном поступку и пуномоћницима у парничном поступку, који нису адвокати, и накнада за нужне издатке који припадају законском заступнику у кривичном и парничном поступку, обухвата накнаду путних трошкова, трошкова за исхрану и преноћиште и накнаду изгубљене зараде по одредбама овог Правилника (чл. 6-13.). Одредбом става 2. истог члана је прописано да се браниоцу, пуномоћнику који је адвокат и правобраниоцу трошкови и награда одређују по Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Пре свега, имајући у виду напред цитиране одредбе ЗКП, Адвокатске тарифе и Правилника о накнади трошкова у судским поступцима, Врховни касациони суд налази да је побијаним правноснажним решењима на штету окривљеног АА учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 1. и став 2. тачка 7) и члана 265. став 1. ЗКП у вези члана 9. Адвокатске тарифе и члана 23. став 2. Правилника о накнади трошкова у судским поступцима. Ово имајући у виду да

су у побијаним решењима, приликом обрачуна трошкова поступка које је окривљени имао на име нужних издатака његовог браниоца за обављање поверених му послова изван седишта адвокатске канцеларије и то за издатке за превоз сопственим возилом на релацији Нови Сад-Младеновац-Нови Сад ради приступа у ОЈТ у Младеновцу у дане одређене захтевом за накнаду трошкова поступка, неправилно примењене одредбе чланова 6. и 7. Правилника о накнади трошкова у судским поступцима тако што су на име путних трошкова браниоца окривљеног признати трошкови путовања средством јавног превоза од места седишта адвокатске канцеларије браниоца у Новом Саду до места извршења процесне радње пред Основним судом у Младеновцу и трошкови повратка, а у висини цене појединачне карте аутобуског превоза, уместо одредби члана 9. Адвокатске тарифе којом је предвиђено да за обављање послова изван седишта адвокатске канцеларије, адвокату припада накнада за превоз сопственим возилом у висини од 30% од цене најквалитетнијег бензина по пређеном километру, при чему је у захтеву за накнаду трошкова поступка јасно истакнуто да је бранилац у означене дане пред ОЈТ у Младеновцу долазио сопственим возилом, а како се то основано истиче у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Наиме, по налажењу овога суда, окривљени, супротно закључцима датим у образложењима побијаних решења, у конкретном случају има право на накнаду трошкова превоза које је имао његов бранилац на име приступа пред ОЈТ у Младеновцу ради заступања окривљеног и то сопственим возилом у износу од 30% најквалитетнијег бензина по пређеном километру, а не у износу цене превоза средством јавног превоза од седишта адвокатске канцеларије до ОЈТ у Младеновцу, како то погрешно сматрају Основни јавни тужилац у Младеновцу и Основни суд у Младеновцу. Ово са разлога јер је одредбом члана 23. став 2. Правилника о накнади трошкова у судским поступцима јасно и изричито прописано да се браниоцу трошкови и награда одређују по Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, због чега се у конкретном случају примењују одредбе члана 9. наведене Тарифе којом је предвиђено да адвокату припада накнада за превоз сопственим возилом у висини од 30% од цене најквалитетнијег бензина по пређеном километру. При овоме треба имати у виду да се висина накнаде тачно може одредити на основу цитиране одредбе члана 9. Адвокатске тарифе, те да није прописана обавеза да се приликом подношења захтева за накнаду ових трошкова као докази доставе доказ о цени горива и рачуни на име подносиоца захтева, јер је одредбом члана 32. Правилника о накнади трошкова у судским поступцима предвиђено да је један од доказа којима се правдају учињени издаци ради остваривања права на накнаду трошкова и трошковник.

Поред тога, Тарифним бројем 4. Адвокатске тарифе у ставу 1. је прописано и таксативно означено за састављање којих поднесака адвокату припада награда из Тарифног броја 1, док је ставом 2. истог Тарифног броја прописано да адвокату

припада 50% награде из Тарифног броја 1. за састављање свих осталих поднесака у кривичном поступку.

Имајући у виду цитиране одредбе Адвокатске тарифе, основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује и да окривљени сходно Тарифном броју 4. став 2. Адвокатске тарифе има право на накнаду трошкова поступка које је имао на име награде браниоцу за састављање жалбе од 24.12.2018. године на решење о трошковима поступка, а који трошкови, с обзиром на то да је правноснажно одбачена кривична пријава која је поднета против окривљеног, треба да падну на терет буџетских средстава, а не да ове трошкове сноси сам окривљени.

Наиме, по налажењу Врховног касационог суда, награда подразумева новчану накнаду која припада одређеном лицу за његов рад, а наведена жалба од 24.12.2018. године на првостепено решење о трошковима поступка спада у остале поднеске у кривичном поступку, обзиром да представља поднесак у ширем смислу, тако да окривљени сходно Тарифном броју 4. став 2. Адвокатске тарифе (који је напред цитиран) има право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за састављање жалбе на решење о трошковима поступка.

Осим тога, за напоменути је да сходно напред цитираној одредби члана 265. став 1. ЗКП, по налажењу Врховног касационог суда, у ситуацији када се окривљени ослободи од оптужбе или се према њему оптужба одбије или се обустави кривични поступак, једини титулар права на накнаду трошкова кривичног поступка које је сам окривљени имао у поступку (његови нужни издаци, те нужни издаци и награда његовог браниоца), из буџетских средстава, је управо окривљени, тако да се трошкови поступка на име нужних издатака окривљеног и нужних издатака и награде његовог браниоца, из буџетских средстава, досуђују искључиво окривљеном на његов захтев, који може бити поднет и преко његовог браниоца. Ово имајући у виду да орган поступка нема податак да ли су изабраном браниоцу окривљеног, по пуномоћју којим га је окривљени овластио да га заступа у поступку, трошкови поступка већ исплаћивани и у ком износу од стране окривљеног, при чему се ови трошкови могу исплатити (не и досудити) браниоцу окривљеног по специјалном пуномоћју којим га окривљени овлашћује за наплату и исплату тих трошкова на његов рачун из буџетских средстава.

Како је, дакле, побијаним правноснажним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, а на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Владимира Пудара, то је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо побијана правноснажна решења, те списе предмета вратио Основном јавном тужиоцу у Младеновцу на поновно одлучивање

у смислу разлога изнетих у овој пресуди. У поновном поступку јавни тужилац ће приликом одлучивања имати у виду све примедбе из ове пресуде, те ће поступити по истима и с тим у вези утврдити висину награде и нужних издатака браниоца окривљеног у овом поступку, а у складу са одредбама Законика о кривичном поступку, Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Правилника о накнади трошкова у судским поступцима, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне и аргументоване разлоге.

Записничар-саветник
Снежана Лазин,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић